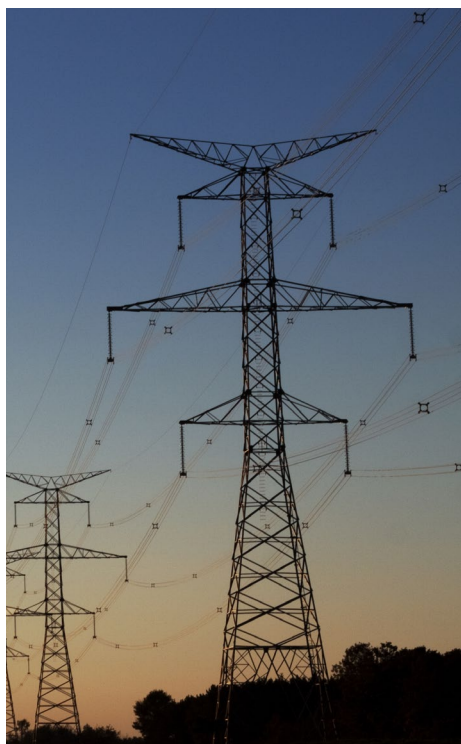

KS Bedrift

ÅRSMELDING OG ÅRSBERETNING
BRANSJERAPPORTER OG REGNSKAP
2017

KS Bedrift skal være den ledende arbeidsgiver- og næringspolitiske organisasjonen for lokale og regionale bedrifter som løser viktige samfunnsoppgaver.

Foreningen hadde 493 medlemmer pr. 31.12.2017. Flere bransjer er representert, med energi, avfall, havner, beredskap, brann og redning, vann og avløp, revisjon og eiendom som de største.

Visjon

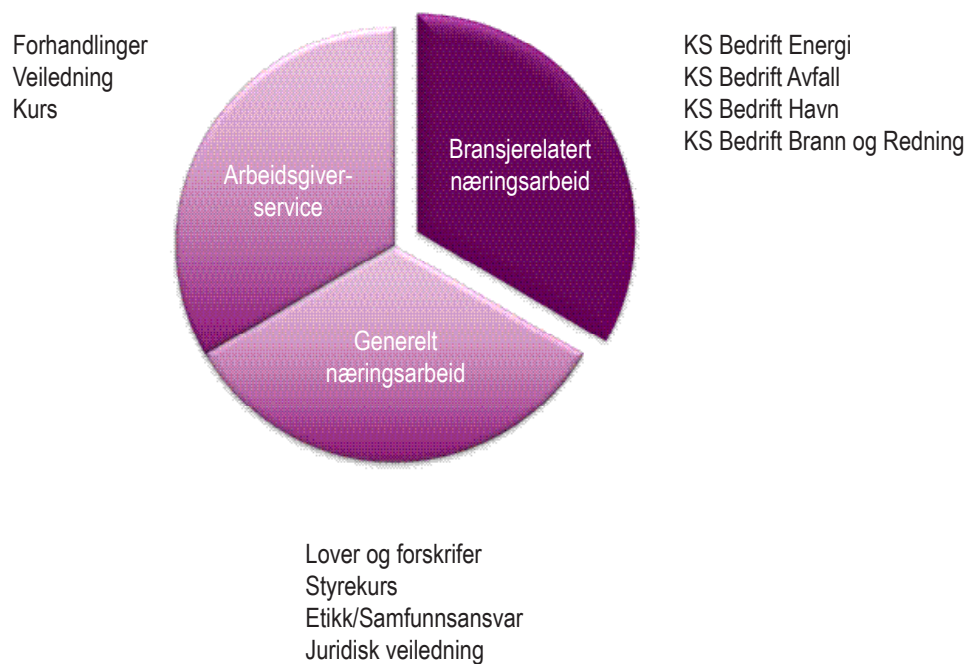
Samfunnsansvarlig forretningsdrift

Mål

Vi skal bedre de politiske og økonomiske rammevilkårene for medlemmene gjennom målrettet arbeidsgiver- og næringspolitisk arbeid.

Verdier

Tydelig, engasjert og troverdig

KS BEDRIFTS STYRENDE ORGANER 2017

Styret

Leder Per Arne Kaarstad, Hemne Kraftlag SA
Nestleder Per Olav Pettersen, Vestfold Interkommunale Brannvesen
Medlem Katalin Nagy, Helse- og miljøtilsyn Salten IKS
Medlem Cicel T Aarrestad, Rogaland revisjon IKS
Medlem Pål Smits, Lindum AS
Medlem Halvar Pettersen, Tromsø Havn (ny)
Medlem Jon Eirik Holst, Hammerfest Energi (ny som medlem - tidl. varamedlem)
Varamedlem med møterett Audun Halleraker, Bømlo vatn- og avløpsselskap
Varamedlem Lars Øivind Andresen, Øvre Eiker Energi (ny)
Varamedlem Tore Lundestad, Borg Havn (ny)

Følgende trådte ut av styret ifm valg ved generalforsamlingen i mars 2017:

Olav Forberg, Notodden Energi
Roar Johansen, Borg Havn
Kari Mette Fjell, Indre Østfold Krisesenter

KS Bedrift Energi

Leder Jon Eirik Holst, Hammerfest Energi AS (ny som leder)
Nestleder Lars Øivind Andresen, Øvre Eiker Energi
(ny som nestleder)
Medlem Margrethe Ross Folkestad, Hurum Energi AS (ny)
Medlem Ola Raknes, Stranda Energi AS
Medlem Trond Lauritsen, Sykkylven Energi

Varamedlemmer:

Björg Brestad, Valdres Energi AS
Helge Morten Vangen, Aurland Energiverk
Birger Høyland, Jæren Everk (ny)

KS Bedrift Havn

Leder Tore Lundestad, Borg Havn (ny)
Nestleder Halvar Pettersen, Tromsø Havn KF
Medlem Rita Maraak, Stranda Hamnevesen (ny)
Medlem Rune Hvass, Arendal Havn KF
Medlem Arnt Helge Honstad, Kristiansund og
Nordmøre Havn
Medlem Ole Christian Fiskaa, Ålesundregionens
Havnevesen (ny)

Varamedlemmer:

Leif Gustav Prytz, Nordkappregionen Havn IKS
Bente Levin, Horten havnevesen (ny)

KS Bedrift Brann og redning

Leder Per Olav Pettersen, Vestfold Interkommunale
Brannvesen
Medlem Henry Ove Berg, Rogaland brann og redning IKS
Medlem Anne Hjort, Asker og Bærum brannvesen IKS
Edvar Dahl, Ofoten Interkommunale Brann og
Redningsvesen
Torbjørn Mæhlumsveen, Trøndelag brann- og
redningstjeneste IKS

Varamedlemmer:

Kim Haugan, Vestviken 110 IKS (ny)
Jan Røilid, Kristiansandsregionen brann og redning IKS (ny)
Jan Gaute Bjerke, Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS
(ny)

KS Bedrift Avfall

Leder Pål Smits, Lindum AS
Nestleder Ingrid Hitland, BIR Avfallsenergi AS
Medlem Bodil H. Øvretveit, Sunnfjord Miljøverk IKS
Medlem Håkon N. Johansen, Søndre Helgeland Miljøverk
Medlem Bjørn Erik Jønsberg, Sør-Østerdal interkommunale
renovasjonsselskap (ny)

Varamedlemmer:

Geir Tore Leira, Innherred Renovasjon IKS
Ann Kristin Stedjeberg, Frevar KF
Grunde Birkeland Rian, TRV Gruppen AS

KS Bedrifts representanter i fylkesstyrene i KS

Nina Neset, Romerike Revisjon IKS (Akershus)
Tore Lundestad, Borg Havn (Østfold)
Per Olav Pettersen, Vestfold Interkommunale Brannvesen
(Vestfold)
Rune Hvass, Arendal Havn KF (Agder)
Olav Forberg, Notodden Energi (Telemark)
Wenche Risdal Lund, IKA Kongsberg (Buskerud)
Morten Finborud, Hias IKS (Hedmark)
Astrid Nyquist, Beitostølen Helse- og idrettsenter (Oppland)
Kjell Øyvind Pedersen, IVAR IKS (Rogaland)
Steinar Nævdal, BIR AS (Hordaland)
Terje Førde, Kryss-revisjon (Sogn og Fjordane)
Jan Egil Korseberg, Romsdalshalvøya Interkommunale
Renovasjonsselskap (Møre og Romsdal)
Inge Storås, Revisjon Midt-Norge IKS (Sør-Trøndelag)
Håvard Bye, Brannvesenet Midt IKS (Nord-Trøndelag)
Barry Larsen, Trollfjord Kraft (Nordland)
Halvar Pettersen, Tromsø Havn (Troms)
Ingolf Eriksen, Vardø Havn (Finnmark)

ÅRSBERETNING 2017

Virksomhetens art

KS Bedrift er arbeidsgiver- og næringspolitisk organisasjon for om lag 500 bedrifter. Foreningen har forretningslokale i Oslo. Felles for medlemmene er at de har offentlig eierskap eller at de leverer grunnleggende tjenester til lokalsamfunnene. KS Bedrift styres av generalforsamling, styre og bransjestyrer.

Foreningen har en samarbeidsavtale med KS som regulerer arbeidet innenfor nærings- og interessepolitikken samt tariffområdet.

Utvikling i resultat og stilling 2017

Driftsinntekter	41 312 794
Driftsresultat	1 910 598
Årsresultat	2 157 879

31.12.2017

Balansesum	28 208 830
Egenkapital	20 794 047
Egenkapitalprosent	73,7 %

Det har ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for det fremlagte årsregnskapet.

Omsetningen i 2017 er 41.312.794 kroner, som er en økning på 16,08 % fra i fjor. Årsresultatet ble økt med 10,45 % til 2.157.879 kroner. Ved utgangen av året var totalkapitalen 28.208.830 kroner, sammenlignet med 25.363.373 kroner året før. Egenkapitalandelen pr. 31.12.2017 var 73,7 % sammenlignet med 73,5 % i fjor.

Styret mener at det fremlagte årsregnskapet gir et rettviseende bilde over utviklingen og resultatet av foretakets virksomhet og stilling.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekreftes at forutsetningene for fortsatt drift er til stede. KS Bedrift har stabil medlemsmasse. Foreningen har som mål

å rekruttere nye bedrifter, både enkeltmedlemmer og grupper av medlemmer.

Arbeidsmiljø og personale

KS Bedrift har i 2017 hatt 22,5 årsverk, fordelt på 12 kvinner og 12 menn. En prosess knyttet til daglig ledelse av organisasjonen resulterte i ansettelse av ny administrerende direktør, som tiltrådte 1.12.2017. Det er opprettet ny stilling som kommunikasjonsrådgiver innenfor energi og avfall. Stillingen ble besatt i september. I tillegg er en stilling på energi omgjort fra næringspolitisk rådgiver til fagleder samfunnskontakt. Denne ble også besatt i september.

Sykefraværet har vært på 2,3 %. Tilsvarende tall for 2016 var 1,8 %. Det har ikke vært skader eller ulykker i 2017.

Styret anser arbeidsmiljøet som tilfredsstillende, og har ikke iverksatt spesielle tiltak på dette området i 2017.

I henhold til KS Bedrifts vedtekter skal hvert kjønn være representert med minst 40 % i alle valgte organer. I 2017 har ikke dette vært tilfelle, men KS Bedrift bestreber seg på å oppfylle dette framover.

Ytre miljø

Selskapets virksomhet forurensar ikke det ytre miljøet. KS Bedrift vil legge til rette for digitale møter blant annet for styrende organer, for å redusere antall reiser.

Utsiktene framover

KS Bedrift er i en positiv utvikling og ser mulighet for fortsatt vekst på flere viktige samfunnsområder.

Fagteam

Organisasjonen har fire fagteam som arbeider med næringspolitikk for bransjene energi, avfall, havn og beredskap, brann og redning. Arbeidsgiverservice, juridiske tjenester og kommunikasjon ivaretas for samtlige medlemmer. I tillegg kommer ledelse og administrasjon.

Næringspolitisk arbeid for øvrige bransjer er ivaretatt av medarbeidere med kompetanse på de ulike fagfeltene.

Internasjonalt arbeid

KS Bedrift arbeider overfor EU i saker som berører våre medlemmer. Vi har vært representert i arbeidsgrupper i vår europeiske paraplyorganisasjon, CEEP (European Centre of Employers and Enterprises Providing Public Services), på områdene offentlig innkjøp, avfall, energi og transport. Vi bidrar

også til EU-kommisjonens arbeid gjennom KS-enes paraplyorganisasjon i Europa, CEMR (The Council of European Municipalities and Regions), spesielt på avfallsområdet.

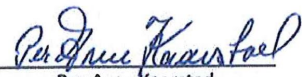
Resultatdisponering

Overskuddet i KS Bedrift på kroner 2.157.879,- foreslås disponert som følger:

Overføringer annen egenkapital

2 157 879,-

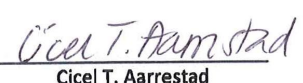
Oslo, 22. mars 2018
Styret for KS Bedrift

Per Arne Kaarstad
styreleder

Per Olav Pettersen
nestleder

Pål Smits
styremedlem

Halvar Pettersen
styremedlem

Cice T. Aarrestad
styremedlem

Katalin Nagy
styremedlem

Jon Eirik Holst
styremedlem

Øivind Brevik
administrerende direktør

Bak f.v. Pål Smits, Jon Eirik Holst, Øivind Brevik. Foran f.v. Katalin Nagy, Per Arne Kaarstad, Per Olav Pettersen. Cice T. Aarrestad og Halvar Pettersen var ikke tilstede da bildet ble tatt.

Arbeidet med kommunikasjon og samfunnskontakt skal bidra til god informasjon og dialog med medlemmene og ivareta medlemmenes interesser overfor myndigheter og avtaleparter.

Digitale kanaler

Nettside

KS Bedrifts nettside uttrykker organisasjonens meninger og formidler nyttestoff til medlemmer, relevante beslutningstakere og media. Nettsiden synliggjør vårt tjenestetilbud til alle medlemmer. På lukket innloggingsside har medlemmene blant annet tilgang til avtaleverket, en base med ofte stilte spørsmål og svar innenfor arbeidsgiverområdet, høringer på ulike fagområder og en bildedatabase.

Siden skal være intuitiv, moderne og gi god brukeropplevelse. Basert på blant annet innspill fra medlemmene er det i 2017 satt i gang et arbeid for å oppgradere nettsiden. Hensikten er å gjøre den enda mer brukervennlig og gi den et oppdatert visuelt uttrykk.

Nyhetsbrev

Annenhver uke sender KS Bedrift ut bransjerettede nyhetsbrev. Energi sender ut ukentlige brev. Nyhetsbrevene består av aktuelle bransjesaker og stoff fra arbeidsgiver- og jus-området. Fra nyttår av og frem til årets slutt har vi nær doblet antall relevante mottakere (2042 i november) av våre bransjerettede nyhetsbrev. Bransjebrevene sendes også ut til stortingskomitéer og tilknyttede rådgivere. I tillegg sender vi egne nyhetsbrev ut til landets rådmenn, ordførere og varaordførere.

Gjennom året har de fleste bransjebrevene hatt en betydelig økning i antall mottagere som klikker seg inn på en sak for å lese den. Tre bransjebrev opplevde særlig stor vekst, brevene for energi, avfall og «andre bransjer». For nyhetsbrevene til energi og avfall var det ved slutten av året i snitt tre ganger så mange mottagere som «klikket» seg inn på sakene som ved årets oppstart. For «andre bransjer»-brevet var det i snitt dobbelt så mange mottagere som «klikket».

Facebook og Twitter

Det siste året har KS Bedrift økt sin tilstedeværelse på Facebook og Twitter. Dette bidrar til å synliggjøre organisasjonens synspunkter og markedsføre oss som medlemsorganisasjon. Det er i 2017 besluttet å opprette egne Facebook-profiler for de fire næringspolitiske områdene, i tillegg til KS Bedrifts hovedprofil.

Medlemskontakt, kurs og konferanser

KS Bedrift har hatt jevnlig kontakt med medlemmene, både ved henvendelser på telefon, e-post og medlemsbesøk. Vi møter også medlemmene gjennom vårt brede kurs- og seminartilbud på ulike fagtema. Kurs innenfor temaer som HMS, arbeidsmiljø, konflikthåndtering, lokale forhandlinger og ulike juridiske temaer har høy deltakelse.

Nye personvernregler innføres fra mai 2018, og i høst har KS Bedrift avholdt to fulltgnede seminar om hvordan bedriftene må forberede seg på dette. Eierstyring og selskapsledelse har vært tema for flere kurs hos medlemmene gjennom året.

«Smart framtid» var overskriften for Bedriftenes Møteplass 2017, som ble arrangert i mars. Konferansen satte søkelyset på digitalisering, ny teknologi og hvordan dette vil påvirke tradisjonell næringsvirksomhet framover. I 2017 ble det satt ny rekord med over 250 deltakere, og tilbakemeldingene på innhold og form var meget gode.

KS Bedrift deltok på Arendalsuka 14.-18. august. KS Bedrift Havn var medarrangør på seminaret «Fra kø til bedre miljø – med gods på bane og sjø», sammen med blant annet Norsk Sjømannsforbund, Kystrederiene, NSB og Sjømat Norge.

Bedriftenes Møteplass ble arrangert i mars 2017 og det ble det satt ny rekord med over 250 deltakere

Arendalsuka er en god og effektiv møteplass for alle som jobber med samfunnsrelaterte saker. Spesielt innenfor områdene avfall og energi var det flere arrangement, og temaer som fremtidens kraftmarked, fornybar energi, marin forsøpling og det grønne skiftet var godt besøkt.

KS Bedrift har vært til stede på flere andre arenaer og er representert i en rekke råd og utvalg. Dette er nærmere omtalt i bransjerapportene.

Kontakt med myndigheter

KS Bedrift har hatt jevnlig kontakt med politisk ledelse og embetsverk i relevante departementer om ulike saker. Bransjerapportene beskriver dette nærmere.

Medieoppslag

KS Bedrift har i 2017 (per 28. november) hatt totalt 281 egenproduserte innlegg og kronikker på trykk eller på nett i ulike medier med lokal, regional og nasjonal rekkevidde. I løpet av året har vi deltatt i radiodebatter, blant annet i P1-programmet Her og Nå og i P1s Dagsnytt. Gjennom innlegg i både Dagens Næringsliv og Aftenposten har KS Bedrift også deltatt i samfunnsdebatten på nasjonalt nivå.

KS Bedrift Avfall

Direktøren har vært i debatt om avfallssortering på P1-programmet Her og Nå, og i debatt på P1 Dagsnytt i forbindelse med usikkerhet rundt avfallsbedrifters konkurs. Direktøren ble også intervjuet på P4 Nyhetene og i Dagens Næringsliv og gav en rekke uttalelser i ulike aviser om samme sak.

KS Bedrift Avfall har hatt innlegg om pant på båtvrak i 22 aviser, innlegg om ferieavfall i 10 aviser, innlegg om «trengende» turister i 35 aviser samt et innlegg om Konkurransetilsynets manglende kunnskap om avfallsbransjen i Kommunal Rapport.

KS Bedrift Energi

KS Bedrift Energi har hatt et innlegg om vindkraft på trykk i Aftenposten, et innlegg om nettselskap og ladestasjoner i Dagens Næringsliv (samt flere svar på «motinnlegg» fra Nelfo), innlegg om bredbåndsatsing (sammen med Distriktsenergi) i 20 aviser, innlegg om strategi for grønn konkurransekraft i 11 aviser, innlegg om NVEs «sentraliseringsiver» i 32 aviser samt innlegg om tariffutjevning i 29 aviser.

KS Bedrift Energi har dessuten hatt saker i bransjetidsskrift om henholdsvis: funksjonelt skille, budsjettforliket,

Arendalsuka 2017 ble arrangert 14.-18. august og direktør i KS Bedrift Havn, Kjell-Olav Gammelsæter, signerte avtalen om samferdselsallianse med bl.a. Norsk Sjømannsforbund, Kystrederiene, NSB, Sjømat Norge og Maritimt Forum.

bredbåndsatsing, små og mellomstore nettselskap, droner og nett, IKT-sikkerhet, rammeplan for vindkraft, landstrøm, restrukturering, EI-Hub, midler til energiforskning, fakturering, grunnrenteskatten samt Stortingets nye energi- og miljøpolitikere.

KS Bedrift Havn

KS Bedrift Havn har hatt innlegg om Hurtigrutesaken i 10 aviser, innlegg om konkurranseforhold innen sjøfrakt på trykk i 7 aviser, innlegg om havnenes nøkkelrolle innen samferdsel på trykk i 3 aviser, innlegg om grønne havner i 14 aviser, innlegg om forvaltning av fiskerihavner i 6 aviser, innlegg om forventninger til statsbudsjettet i 20 aviser samt innlegg om statsbudsjettets manglende havnesatsing i 12 aviser.

KS Bedrift Brann og Redning

KS Bedrift Brann og Redning har hatt innlegg om tunnelsikkerhet i 13 aviser og om strukturendringer

innen brannsamarbeid i 15 aviser, blant annet Nationen og Stavanger Aftenblad.

Medlemsrekruttering

Vi har i 2017 rekruttert 17 nye medlemmer, og per november har KS Bedrift 493 medlemmer.

Som ett av tiltakene på rekruttering inviterte KS Bedrift på forsommeren til et informasjonsmøte for potensielle medlemmer. Flere slike møter er under planlegging, både i Oslo og ute i distriktene der flesteparten av de aktuelle bedriftene befinner seg.

Problemstillingen knyttet til alternative pensjonsordninger gjør det fortsatt krevende å få inn nye bedrifter som medlemmer.

ARBEIDSLIV OG TARIFF

KS Bedrift Arbeidsgiverservice skal bidra til å utvikle arbeidslivet og støtte opp om den lokale arbeidsgiverrollen, samt utarbeide tariffavtaler som bidrar til gode og forutsigbare rammevilkår for våre medlemsbedrifter.

Tariffstatus

KS Bedrifts medlemsbedrifter er tilknyttet én av fire selvstendige tariffavtaler: den kommunale Hovedtariffavtalen (HTA), Hovedtariffavtalen for konkurranseutsatte bedrifter (Bedriftsavtalen) eller Energiavtale I og II. KS Bedrift fører selvstendige forhandlinger for alle tariffavtalene, med unntak av HTA som utvikles i samarbeid med KS. Overordnet disse tariffavtalene ligger Hovedavtalen (HA), en felles avtale som regulerer forhandlingsordningen og samhandling mellom partene lokalt og sentralt.

Tariffoppgjør 2017

Årets tariffoppgjør var et mellomoppgjør der det kun forhandles om økonomi. Forhandlingene for samtlige

avtaler ble avviklet uten dramatikk og i god tid før de fristene som var satt. Den økonomiske rammen for oppgjøret på 2,4 %, som ble forhandlet fram av frontfagene, ble lagt til grunn for samtlige oppgjør.

Uenighet i lokale lønnsforhandlinger i energibedriftene kan bringes inn for sentral behandling. For 2017 er vi (pr. 20. november) ikke kjent med at noen lokale oppgjør har endt i uenighet.

Vi har i etterkant av forhandlingene hatt samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene på energiavtalene om utarbeidelse av felles informasjon til bedrifter og tillitsvalgte om flere temaer.

Arbeidsliv

Endringene i arbeidsmiljøloven om hvor mye avspasering arbeidstakerne skal få for å ha beredskapsvakt førte til konflikt i energioppgjøret i 2016. Arbeidstakerorganisasjonene i flere av energibedriftene har i 2017 brakt inn problemstillingen for Arbeidstilsynet. Vi har bistått de av våre medlemsbedrifter som har fått sine vaktordninger brakt inn for Arbeidstilsynet. Totalt utgjør dette nå 9 bedrifter siden Arbeidstidsenheten i Arbeidstilsynet Vestlandet overtok sakene 1. januar 2016. Etter KS Bedrifts syn har Arbeidstilsynet ikke i tilstrekkelig grad tatt konsekvensen av lovendringen i 2015, som flyttet hovedregelen om avspasering hver 5. time av beredskapsvakten til hver 7. time. I november sendte Arbeids- og sosialdepartementet et forslag om endringer i håndteringen av disse sakene på høring. Det foreslås å flytte sakene fra Arbeidstilsynet til Tvisteløsningsnemnda. I tillegg foreslås det å heve terskelen for inngripen fra at Arbeidstilsynet i dag kan gripe inn når bruk av lovens hovedregel vil være urimelig, til at inngripen kun kan skje når det vil være åpenbart urimelig å benytte lovens hovedregel.

I høringssaker kan KS Bedrift bidra til bedre regelverk for bedriftene ved å gi gode beskrivelser av hvilke konsekvenser forslagene vil få, og eventuelt foreslå justeringer. Vi har også i år spilt inn bedriftenes synspunkter i flere høringsuttalelser knyttet til reguleringen av arbeidslivet, blant annet høring om endringer i arbeidsmiljøloven om definisjon av fast ansettelse, samt om midlertidig ansettelse i- og innleie fra bemanningsforetak. Vi har også kommentert endringene i forskrift om arbeidsmarkedstiltak. I denne forbindelse samarbeidet vi med ASVL, arbeidsgiverforening for vekst- og attføringsbedrifter.

Rådgivning, kompetanseutvikling og bedriftsbesøk

Arbeidsgiverservice bistår medlemmene daglig med råd og veiledning i de fleste arbeidsgiverspørsmål. Tilbudet fungerer som et «lavterskeltilbud» med personlig kontakt og raske svar på henvendelser.

Etterspørselen og behov for direkte støtte i lokale prosesser er stadig voksende. Særlig gjelder dette ved intern opplæring i arbeidsgivertema, i vanskelige

personalsaker og ved nedbemanninger. Rådgivning som krever ressurser utover det «normale» blir fakturert oppdragsgiver. Arbeidsgiverteamet har gjennomført en rekke interne bedriftskurs, i tillegg til de kurs og temadager som holdes i Oslo.

KS Bedrifts lederprogram og toppledernetverk

Det populære lederprogrammet som KS Bedrift tilbyr i samarbeid med Vissa skal fortsette. Programmet er i løpet av året godt i gang med sitt 9. kull.

Vi har også i år hatt samling for tidligere deltakere på lederprogrammet.

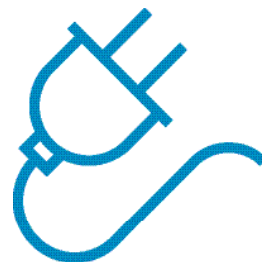

Nytt av året er tilbudet om toppledernetverk for havnedirektører, der første gruppe ble samlet for første gang høsten 2017. KS Bedrift tar sikte på å tilby lignende opplegg for toppledere i andre bransjer, i første omgang for avfall og energi.

Alle kurs, temadager og lederprogrammet har en egenandel, men finansieres i det vesentligste av OU-midler.

ENERGI

KS Bedrift Energi skal bidra til å synliggjøre verdien av lokale og regionale energibedrifters rolle i samfunnet. KS Bedrift Energi skal påvirke rammebetingelsene for lokale og regionale energiselskaper, både for tradisjonelle og nye virksomhetsområder. KS Bedrift Energi vil arbeide for at Norge skal være en foregangsnasjon innen miljøvennlig og fornybar energi.

Energiutvalget har hatt 3 møter i 2017.

Årsmøtet ble avholdt på Bedriftenes Møteplass 7. mars 2017. Jon Eirik Holst ble valg til styreleder og Lars Øivind Andresen ble nestleder. Olav Forberg trådte ut av bransjeutvalget, etter mange års god innsats.

Stortinget vedtok ny energilov i 2016

Den reviderte energiloven innebærer krav om selskapsmessig og funksjonelt skille for nettvirksomhet fra all øvrig virksomhet. Loven gjelder fra 2021.

KS Bedrift Energi har også i år vært i en rekke møter med politikere og embetsverk for å forsøke å hindre innføring av det funksjonelle skillet, subsidiært gjøre det lett praktiserbart. Mye tid er brukt på å informere medlemmene om konsekvensene av endringene i loven og diskutere løsninger.

Media

Vi har hatt mange kronikker og oppslag om sentrale temaer for medlemmene. Flere har dreid seg om selskapenes betydning og virkning på lokalsamfunnet. Disse har vært på trykk i en del nasjonale medier, samt et stort antall lokale og regionale aviser. Se eget avsnitt om medieoppslag i kapitlet Kommunikasjon og samfunnskontakt.

Vi har sendt ut ukentlige nyhetsbrev i 2017. Disse er i stor grad basert på de 120 sakene som er publisert på KS Bedrift Energis hjemmesider i år. Se eget avsnitt om nyhetsbrev i kapitlet Kommunikasjon og samfunnskontakt.

Medlemsbesøk og medlemskontakt

Flere selskaper har fått bistand til strategiarbeid. Vi har besøkt 22 energibedrifter og fått mange gode innspill til det næringspolitiske arbeidet. Vi har gjennomført flere seminarer og temadager.

Nettregulering

Nettreguleringsutvalget mener dagens reguleringsmodell gir for store årlige svingninger i inntektsrammen. I tillegg kan fusjoner gi store økonomiske utslag for hele bransjen. Vi har fått utarbeidet en rapport som viser disse utslagene og kommer med anbefalinger overfor NVE om mulige forbedringer.

Utvalget mener at NVEs arbeid med en felles regulering/kostnadsmodell for distribusjons- og regionalnett bør inkludere disse forslagene og vil framover drøfte dette med myndighetene.

KS Bedrift arbeider også overfor NVE med tanke på økonomisk likebehandling av anleggsbidragsfinansierte investeringer og egenfinansierte investeringer.

Nett-tariffer

Effekttariffer var et viktig tema også i 2017, med nye forslag fra NVE på hvordan det kan håndteres. Nett-tariffutvalget har vurdert dette i flere omganger. KS Bedrift har vært forsiktig positive til foreløpig siste varsel fra NVE om at de vil foreslå en abonnementsmodell.

Kraftmarked

Vi har hatt høy aktivitet knyttet til arbeidet med Elhub. Den er nok en gang utsatt. Vi har deltatt i alle møter i bransjerådet for Elhub.

NVE har startet et arbeid for å innføre en kundesentrisk markedsmodell. Dette til erstatning for fellesfaktureringsmodell av nettleie og kraft. KS Bedrift deltar i oppstarten på dette arbeidet og vil følge prosessen videre.

Fornybar produksjon

KS Bedrift Energis medlemmer er viktige bidragsyttere i det grønne skiftet, med produksjon og transport av fornybar energi. Vi har i flere omganger kommet med innspill om å legge til rette for bygging av fornybar produksjon og erstatning av fossilt med fornybar el.

Tverrfaglighet i det grønne skiftet

Energisektoren har bidratt til å utnytte kompetanse og ressurser på tvers av sektorene, for å fremme mer klimavennlige løsninger. Vi har særlig vært involvert i arbeidet med landstrøm.

Koordinere infrastruktur i offentlig vei

KS Bedrift Energi har deltatt i arbeidet med å lage en felles graveinstruks for kommunale veier. Dette har vært svært utfordrende. Det jobbes videre med tematikken.

Utfordringer rundt Europa

KS Bedrift Energi har deltatt i enkelte av møtene til den europeiske paraplyorganisasjonen CEEP. De viktigste sakene har vært EU-kommisjonens «vinterpakke» som gir retningen for energiunionens videre arbeid.

Forhold til andre organisasjoner og myndigheter

KS Bedrift har vært på Stortinget og møtt ulike partiers energifraksjoner, både før og etter valget. På flere slike møter har vi vært sammen med medlemsbedrifter, for å orientere om mindre og mellomstore selskapers utfordringer på ulike områder.

Vi har hatt jevnlig dialog med ulike organer for myndighetene.

KS Bedrift Energi har samarbeidet på ulike temaer med en rekke andre organisasjoner, blant annet Nettalliansen, Energi Norge, Distriktsenergi, EL og IT Forbundet, NITO, Tekna og Fagforbundet.

AVFALL

KS Bedrift Avfall skal gjøre medlemsbedriftene i stand til å levere bærekraftige og konkurransedyktige løsninger tilpasset lokale forhold.

Fra besøk hos Romerike avfallsforedling IKS, som har ett av Europas mest moderne etter-sorteringsanlegg. Med blant andre Else-May Botten (AP), leder av arbeidet med ny avfallspolitikk.

Bransjestyret for avfall har hatt 5 møter i 2017.

Årsmøtet ble avholdt på Bedriftenes Møteplass 7. mars 2017, og styreleder Pål Smits og nestleder Ingrid Hitland ble gjenvalgt. Bjørn Erik Jønsberg ble valgt inn, mens Sigurd Tvedt trådte ut av bransjestyret.

Kretsløpsøkonomi

I løpet av 2017 har KS Bedrift Avfall fortsatt sin møtevirksomhet med sentrale saksbehandlere i Europakommisjonen og i Europaparlamentet, for å fremme kommunale avfallsbedrifters viktige posisjon i kretsløpsøkonomien. Dette gjøres med utgangspunkt i ledelsen av CEMRs ekspertgruppe for avfall (Council of

European Municipalities and Regions) og gjennom CEEPs (European Centre of Employers and Enterprises providing Public Services) styre for bærekraft.

Arbeidet har først og fremst knyttet seg til EU-kommisjonens saker som er/har vært på høring, både gjennom CEEP, og gjennom CEMR. Vi vektlegger teknologinøytralitet og kommunens rett til å velge hvordan husholdningsavfallet skal håndteres lokalt. Det har også vært en debatt rundt definisjoner av kommunenes ansvar. Uenigheten står mellom offentlig sektor, som ønsker at 'kommunalt avfall' ('municipal waste') omfatter avfall som ligner husholdningsavfall

i sammensetning, og private avfallsaktører – organisert i FEAD og Business Europe – som helst vil begrense 'kommunalt avfall' også i mengde. Våre paraplyorganisasjoner fremholder at definisjonen ikke må blandes sammen med medlemslandenes rett til selv å organisere tjenestene, slik vi for eksempel har det i Norge.

Husholdningsavfall - ansvar og valgfrihet

Året har vært preget av arbeid for å sikre kommunenes valgfrihet av løsninger for innsamling og behandling av avfall.

I påvente av behandlingen av stortingsmelding om avfallspolitikk og sirkulær økonomi, som ble avgitt 21.06.17, var det også mye oppmerksomhet på bransjen i forbindelse med konkursen i RenoNorden. Konkursen rammet mange av våre medlemmer, og totalt ca. 140 kommuner. I kjølvannet kom det opp diskusjoner om ansvar, da media også trakk inn konkursen i Veireno tidligere i år.

KS Bedrift Avfall har uttalt at kommunene selv må få velge løsning, og at man derfor trenger både private og kommunale aktører i bransjen. Det samme budskapet er formidlet fra KS Bedrift Avfall i diverse nasjonale og lokale medier (aviser, nettaviser, radio, podcast m.m.) Se avsnitt om medieoppslag i kapitlet Kommunikasjon og samfunnskontakt.

Konkursene synliggjør behovet for kommunal styring og kontroll. Kommuner og våre medlemmer må bli enda bedre på risiko- og anbudsvurderinger når anbud vurderes opp mot andre alternativer. KS Bedrift Avfall vil jobbe videre med denne tematikken i samarbeid med andre aktører og KS Bedrifts egen kompetanse på offentlige anskaffelser.

Samfunnsansvar var et viktig tema både i stortingsmeldingen om bærekraftige byer og sterke distrikter og i veikartet for grønn konkurransekraft. For å bistå i overgangen til en grønnere økonomi, har KS Bedrift fremmet at man må kunne utnytte lokalt oppståtte ressurser lokalt, uten at det ses på som en hvilken som helst råvare for eksport. Norge løser ikke utfordringen med økt verdiskaping ved å bli en råvareeksportør.

Hjelmeng-utvalget

Regjeringen har satt ned en ekstern arbeidsgruppe som skal utrede og vurdere konkurranseforholdene mellom offentlig og privat virksomhet. Arbeidsgruppen, som ledes av professor Erling Hjemeng (UiO), skal levere sin innstilling innen 1.1.2018.

Konklusjoner og anbefalinger derfra vil være avgjørende for hvordan organisering av kommunale avfallstjenester skal være i framtiden. Utvalget skal vurdere konkurransevilkårene mellom offentlige og private aktører, og en sentral del av oppdraget er å definere hvilke samfunnsoppgaver som er økonomiske, og hvilke som er å betegne som ikke-økonomisk aktivitet.

KS Bedrift har en klar og tydelig posisjon som premissleverandør og forsvare av retten til å velge lokale løsninger. Vi har derfor engasjert oss i tematikken gjennom eierkommunenes (KS') representant i Hjemeng-utvalget.

Offentlige anskaffelser

Interessen rundt offentlige anskaffelser har økt betydelig. Nytt regelverk for offentlige anskaffelser trådte i kraft i løpet av 2017. Lovfesting av adgangen til offentlig-offentlig samarbeid, egenregi og utvidet egenregi er en del av denne «regelverkspakken».

KS Bedrifts advokater har bistått medlemmer med tolkning og forståelse i kjølvannet av konkursen i RenoNorden spesielt. Vi vil også være med på å videreutvikle verktøy for at medlemmenes hverdag blir enklere når vurderinger i forbindelse med anbud skal gjøres.

Vi har vært tett involvert i arbeidet for å sikre at kommunene skal kunne velge mellom å produsere tjenester selv, å gjøre det i samarbeid med andre kommuner, eller å gjøre det med egne bedrifter. Tjenesten må ikke overlates til markedet fordi en ikke har gode nok systemer og kriterier for å gjøre en slik vurdering.

Produsentansvar

I EU-kommisjonens politikk om kretsløpsøkonomi er produsentansvaret et viktig verktøy. KS Bedrift Avfall ser gjennomslag for flere prinsipper vi har kjempet

for, og argumentasjonen står seg når forslagene har vært prøvd mot meningsmotstandere. I følge uoffisiell informasjon er det enighet om minimumskriteriene for produsentansvar. Slik det nå ser ut ivaretar de stort sett våre meninger om full kostnadsdekning, økodesign, åpenhet og avklaring av ansvar og roller.

Annet

Styreopplæring for medlemmene har vært en viktig oppgave i 2017. Det er holdt innlegg i enkelte selskapers representantskap og i samlinger med KS' fylkesmøter. Det er særlig oppmerksomhet på rolleforståelse og habilitet, men også mye juridisk-faglige spørsmål knyttet til blant annet enerett og egenregi. Slike spørsmål er også tema i vårt juridiske nettverk for avfallsbransjen, som møtes et par ganger i året.

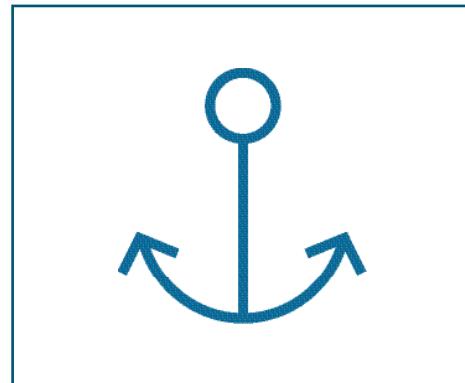
Det er sendt ut 32 nyhetsbrev i løpet av 2017. I tillegg er det sendt ut egne nyhetsbrev til alle landets ordførere og energi- og miljøkomiteens medlemmer som kun inneholder næringspolitiske saker. Se eget avsnitt om nyhetsbrev i kapitlet Kommunikasjon og samfunnskontakt.

KS Bedrift deltar fast i ulike fora:

- Nasjonalt kontaktforum for avfall
- Nasjonalt forum for biogass
- Avfallsforsk
- NOX-fondet. Varamedlem til styret.
- CEMR – Council of European Municipalities and Regions
- CEEP – Centre of European Enterprises providing Public Services
- KOSTRA VAR-gruppe i Statistisk sentralbyrå

HAVN

KS Bedrift Havn skal arbeide for at medlemmene får rammebetingelser og utviklingsmuligheter som styrker havnenes konkurransekraft og lønnsomhet, og derved bidrar til å styrke lokal verdiskaping og næringsutvikling. KS Bedrift Havn skal bidra til å styrke sjøtransporten.

Havneutvalget har hatt 5 møter i 2017.

Årsmøte ble avholdt under Bedriftenes møteplass 7. mars.

Tore Lundestad, Borg Havn, og Halvar Pettersen, Tromsø Havn, ble valgt som hhv leder og nestleder i bransjestyret. Rita Maraak, Stranda hamnevesen, og Ole Christian Fiskaa, Ålesundregionens hamnevesen, ble valgt inn som nye medlemmer og Bente Levin, Horten havnevesen gikk inn som nytt varamedlem. Ut av styret gikk Roar Johansen, Borg Havn, Merete Eik, Stavangerregionen havn IKS, samt varamedlemmene Randi Thørring, Tromsø Havn og Torgeir Emblem, Ålesundregionens hamnevesen.

Havnene vil i årene som kommer ha en viktig rolle både i det teknologiske, det grønne og det blå skiftet. Det teknologiske skiftet vil bidra til mer automatiserte tjenester og en mer konkurransedyktig nærskipfart. Det grønne skiftet skal bidra til en mer klima- og miljøvennlig skipsfart, og det blå skiftet vil medføre at havrommet vil utnyttes på flere områder. I alle disse prosessene vil havnene ha en sentral rolle og tilby viktige tjenester. I tillegg må havnen utvikle seg for å være relevant. Dette tar KS Bedrift Havn utgangspunkt i når en jobber mot myndigheter og med medlemmer.

NTP 2018-2029

En av de viktigste sakene KS Bedrift Havn har arbeidet med i 2017 er å få til gode tiltak i NTP 2018-2019. Vi opplever at KS Bedrift Havn har blitt lyttet til både når det gjelder verbale formuleringer og når det gjelder konkrete tiltak i den nye transportplanen. Av konkrete tiltak er en ny ordning for statlige investeringer i

effektive og miljøvennlige havner sentralt. Slik det ligger an i den nye transportplanen vil denne ordningen utløse viktige investeringsmidler i havnene i årene som kommer. Det negative er at mange andre gode tiltak ligger i siste del av planen og derfor må ansees å være mer usikre.

Statsbudsjett 2018

I statsbudsjettet for 2017 opplevde vi at det var økning og nysatsing på viktige områder innen havn. Dette gjaldt bl.a. tilskudd til godsoverføring fra vei til sjø og til fiskerihavner. Budsjettet for 2018 opplever vi derimot som et hvileskjær når det gjelder sjøtransport. Det kom ikke midler til ordningen med statlige investeringer i effektive og miljøvennlige havner, og det var både reduksjon i budsjettet for godsoverføring og til fiskerihavner. I tillegg kommer vedtak om overføring av fiskerihavner til de nye regionene uten øremerkede midler. 2018 blir derfor viktig for at det som ligger i NTP blir fulgt opp i budsjettvedtak.

Landstrøm

Fra ENOVA begynte med tilskudd til landstrøm i 2016 er det delt ut 340 mill. kroner til utbygging av landstrøm, og vi vet at satsingen fortsetter. Dette er et godt tiltak for å bryte «høna og egget»-problematikken mellom havner og redere for å få fart på utbyggingen av landstrøm og det grønne skiftet i skipsfarten. Likevel er det noen utfordringer som det må jobbes videre med for å få god utnyttelse av anleggene som bygges opp. Dette gjelder bl.a. tariffing og tekniske tilpasninger. KS Bedrift Havn jobber med disse problemstillingene bl.a. gjennom Grønt Kystfartprogram og vi har hatt eget dagsseminar om landstrøm sammen med KS Bedrift Energi. Der deltok bl.a. NVE og Rederiforbundet.

Møteplasser

KS Bedrift Havn har hovedsakelig tre møteplasser gjennom året. Det er Havnelederforum, Havnedagen på Møteplassen og Fagsamling for havneansatte. I tillegg har vi hatt eget seminar om landstrøm og studietur til Brussel.

Havnelederforum ble i år arrangert på hurtigruten mellom Ålesund og Trondheim. Vi hadde program både i Ålesund, underveis og når vi kom til Trondheim. På denne måten fikk vi involvert og vist frem fire medlemmer; Ålesund havn, Molde havn, Kristiansund havn og Trondheim havn. Det var god oppslutning og gode tilbakemeldinger på opplegg og program. Både byutvikling og teknologi var sentrale temaer.

Det grønne skiftet og teknologifokuset preger mange av samlingene på havn da det skjer mye på disse områdene. På Fagsamlingen i Drammen hadde vi derfor fokus på hva dette betyr i praksis for havnene, og hvordan havnen kan jobbe med det på en god måte. I tillegg fikk vi se en havn i en rivende utvikling.

Utviklingen innen klima og teknologi utfordrer også lederne og havnene som organisasjoner. Derfor har KS Bedrift Havn i samarbeid med Vissa startet et Topplederprogram for havneledere. Formålet er å gi påfyll i verktøykassa for å ta organisasjonene inn i en ny og krevende tid. Tanken er at programmet skal tilbys andre ledere i KS Bedrift etter hvert.

Media

Vi har hatt ulike oppslag i media (NRK) bl.a. i forbindelse med en ESA-gjennomgang av statlig støtte til Hurtigruten. Her poengterte vi at Hurtigruten ikke kan få «i pose og sekk» - både lavere havneavgifter og statlige subsidier. Vi har også hatt ulike leserinnlegg i forbindelse med NTP, statsbudsjett og for å fremme havnenes viktige rolle i samfunnet generelt. Vi opplever at det å bruke lokal og regional media er viktig og gir god oppmerksomhet. I tillegg har vi i 2017 hatt vesentlig flere nyhetsbrev for å øke bevisstheten om KS Bedrift Havn sitt arbeid.

Viktige juridiske avklaringer

Det er i 2017 gjort viktige juridiske avklaringer på havneområdet. Blant annet ble Hurtigrutas anke av Bodø-dommen til Høyesterett ikke tatt til følge. Dette

betyr at havnenes praksis mht. vederlag for bruk av kai i hovedsak har vært korrekt. Også avklaringen i havnarbeidersaken har vært viktig. Havnearbeiderne kan ikke lenger påberope seg en eksklusiv rett til arbeid på kaia. Dette står derimot ikke i motstrid til å ha gode arbeidsvilkår, som er noe KS Bedrift Havn støtter. Mer betenkelig har avklaringene rundt Kystverkets tilsyn i Kristiansund og Nordmøre havn IKS vært. Den fortolkningen som ligger til grunn her virker innsnevrende på havnenes aktiviteter i sjøområdet, og det er grunn til å stille spørsmål ved om det er til det beste for en god og effektiv forvaltning for samfunnet.

Havne- og farvannslov

Utvalget som arbeider med ny havn- og farvannslov har fått utsatt frist for levering til utgangen av mars 2018. Bakgrunnen for dette er at andre utvalg og prosesser som vil kunne innvirke på en slik lov ikke er ferdig. Dette gjelder i hovedsak det såkalte Hjelmeng-utvalget, der bl.a. skatteplikt og utskilling av økonomisk aktivitet er sentralt. Ellers har KS Bedrift Havn sammen med Norske Havner bidratt til arbeidet havnenes representant i utvalget, Wollert Khron-Hansen, både gjennom utredninger, referansemøter mv.

En havneorganisasjon

Arbeidet med å få til en felles havneorganisasjon ble tatt opp igjen i 2017. Samtalene har vært preget av åpenhet og gjensidig tillit, og det er lagt et godt grunnlag for endelig å lykkes med å få en felles havneorganisasjon som en del av KS Bedrift. Dette vil legge grunnlaget for bedre tjenester til medlemmene, et samlet havnemiljø og større gjennomslag hos myndighetene.

BRANN OG REDNING

KS Bedrift Brann og Redning skal bidra til å styrke det kommunale beredskapsarbeidet gjennom å utvikle brann og redning som den viktigste operative beredskapsressursen på områdene forebygging, kompetanseutvikling, organisering, samarbeid med andre nødetater og beredskapsaktører og HMS.

I vel ett år har KS Bedrift Brann og Redning nå vært i drift på linje med bransjesatsingen på havn, energi og avfall. Det har siden desember 2016 vært ansatt en fagsjef for området. Det ble valgt et ordinært bransjestyre i mars 2017 bestående av Per Olav Pettersen, Vestfold interkommunale brannvesen IKS (leder), Anne Hjort, Asker og Bærum brannvesen IKS, Edvar Dahl, Ofoten brann IKS, Henry Ove Berg, Rogaland brann og redning IKS og Torbjørn Mæhlumsveen, Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS. I tillegg ble det valgt tre vararepresentanter. Disse er Kim Haugan, Vestviken 110 IKS, Jan Røilid, Kristiansandsregionen brann og redning IKS og Jan Gaute Bjerke, Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS.

Medlemsaktiviteter og rekruttering av nye medlemmer

I løpet av året er det gjennomført medlemsbesøk hos 22 av 24 brannvesen, og ambisjonen har vært å rekke samtlige før utgangen av 2017. Mye tid og ressurser har gått med til besøkene, men det har vært viktig både for å få presentert ny fagsjef, og få en temperaturmåling på hvilke utfordringer medlemmene har og hva KS Bedrift kan bidra med. Det har også vært dialog med flere av de større etatsstyrte brann- og redningsvesenene som Oslo og Bergen med tanke på mer formalisert samarbeid på sikt.

Beredskap, brann og redning har også besøkt flere av medlemmene i KS Bedrift Havn for å diskutere utfordringer knyttet til beredskap i havnene.

Beredskap, brann og redning har bistått og besøkt flere brannvesen som har vurdert samarbeid. Det blir etablert brannsamarbeid på Haugalandet, i Valdres og i Innherred. Alle tre har signalisert at de vil søke medlemskap i KS Bedrift. I tillegg utredes det et brannsamarbeid i Moldere regionen. Her har også KS Bedrift fungert som rådgiver. Dette arbeidet videreføres i 2018.

Ny handlingsplan for brann og redning (2017-2019)

Det er utarbeidet en handlingsplan for beredskap, brann og redning for perioden 2017-2019, i samarbeid med medlemmene. Planen ble vedtatt av bransjestyret i august 2017.

Myndighetskontakt og annet påvirkningsarbeid

I løpet av året er det gjennomført møter med politisk ledelse i Samferdselsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet. Saker på dagsorden har blant annet vært å få på plass en helhetlig finansieringsmodell for Nødnett. Vi har også tatt opp utfordringene knyttet til tunnellsikkerhet. Her har vi drøftet ansvarsforhold, bedre utstyr og bygging av kompetanse hos brann- og redningspersonell.

I tillegg har vi gjennomført møter med leder for nyvalgt justiskomite på Stortinget. Her drøftet vi behovet for en ny stortingsmelding om brann og redning, nye oppgaver og en helhetlig finansieringsmodell for Nødnett. Vi deltok også på høring i justiskomiteen våren 2017 der samfunnssikkerhetsmeldingen (St. meld. nr. 10 (2016-2017)) sto på dagsorden.

Vår løpende dialog med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap tar for seg mange fagområder som berører brann og redning. Vi har også vært representert i referansegruppen for ny dimensjoneringsforskrift og i arbeidet med ny kontrollroms-avtale.

Vi har avgitt høringssvar på blant annet Siviltforsvarsstudien og forslag til nye krav til båtsertifikater som vil kunne få store konsekvenser for viktige beredskapsaktører i skjærgården.

Kompetanseutvikling og rekruttering

I løpet av 2017 har vi fått etablert og finansiert et lederutviklingsprogram for ledergrupper i brann- og redningstjenesten med nærmere 50 påmeldte. Deltakerne kommer både fra store og mindre brann- og redningsvesen, fra IKS og etatsorganiserte brann- og redningsvesen. I tillegg er det etablert og finansiert et utviklings- og benchmarkingsnettverk for de åtte største brann- og redningsvesenene i landet. Her er seks av de største brann-IKS-ene i KS Bedrift med, og i tillegg Bergen brannvesen og Oslo brann og redningsetat. Målet med benchmarkingsprosjektet er å utvikle gode indikatorer for både tjenestekvalitet og ressurseffektivitet innenfor brann- og redningsfeltet. Begge satsingene er finansiert med OU-midler fra KS.

I løpet av høsten 2017 er det tatt initiativ til å utrede en satsing på større mangfold i rekrutteringen av medarbeidere innen beredskap i brann- og redningstjenesten. Det er svært få kvinner og etniske minoriteter innenfor dette området, og dette ønsker man å gjøre noe med.

Møteplasser for medlemmene

Bedriftenes Møteplass i mars 2017 var godt besøkt av våre brann- og redningsmedlemmer. Det ble i tillegg gjennomført et årsmøte på samme sted, med valg av ordinært bransjestyre for brann og redning på linje med andre bransjer i KS Bedrift.

Det ble gjennomført en nettverkstur med 21 brannbefal til Finland i mai 2017. Tema for turen var organisering av ny felles nødmeldingstjeneste i Finland. I tillegg fikk deltakerne innblikk i ny organisering av brann- og redningstjenesten og ambulansetjenesten, der begge deler skal regionaliseres og legges under samme

KS Bedrift Brann og Redning arrangerte en nettverkstur med 21 brannbefal til Finland i mai 2017. Tema for turen var organisering av ny felles nødmeldingstjeneste i Finland.

styringslinje. Avslutningsvis fikk deltakerne demonstrert et nytt felles ressursstyrings- og kommandosystem for alle nød- og beredskapsaktører i Finland.

Representere brann og redning på ulike arenaer

KS Bedrift Brann og Redning har representert medlemmene på ulike konferanser og arrangementer med innlegg, i paneldebatter med mer.

Arbeidsgiverstøtte

KS Bedrift har bistått flere brannmedlemmer i arbeidsgiverspørsmål i løpet av 2017.

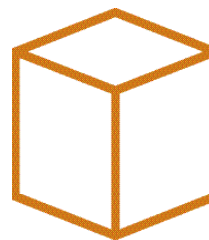
Andre saker

Det har vært jobbet med samlokalisering av 110- og 112-sentraler og en påfølgende reduksjon av 110-sentraler.

I tillegg har både fagsjef og KS Bedrifts advokater brukt mye tid og ressurser på en større erstatningssak mot et av våre brannmedlemmer etter en stor lagerbrann. Det er foreløpig uklart hvilket utfall denne saken får, men avgjørelsen vil kunne ha stor prinsipiell betydning for alle brannvesen.

ANDRE BRANSJER

KS Bedrift skal bidra til å synliggjøre sentrale utfordringer overfor myndighetene, for medlemmene bl.a .innen revisjon, vann og avløp, rehabilitering/helse og parkering.

EU/EØS

KS Bedrift er med i den europeiske paraplyorganisasjonen CEEP (European Centre of Employers and Enterprises Providing Public Services). Vi har vært representert i arbeidsgrupper for områdene offentlig innkjøp, avfall, energi og transport. Vi har også bidratt med innspill til EU-kommisjonens arbeid gjennom CEMR (The Council of European Municipalities and Regions) og samarbeider godt med KS' Europakontor i Brussel. KS Bedrifts innspill – basert på kunnskap og erfaringer fra norske forhold – blir etterspurt fra både EU-kommisjonen, Europaparlamentet og fra våre paraply- og søsterorganisasjoner.

På energiområdet har den viktigste saken vært EU-kommisjonens «vinterpakke» som gir retningen for energunionens videre arbeid. I den forbindelse har KS Bedrift Energi også deltatt på møter i organisasjonen CEDEC, som arbeider på energifeltet.

KS Bedrift Avfall har fortsatt sitt arbeid overfor Europakommisjonen og i Europaparlamentet for å fremme kommunale avfallsbedrifters viktige posisjon i kretsløpsøkonomien.

Vi har gjennom CEEP fulgt EUs politikktutforming innen feltet offentlige anskaffelser. Dette regelverket utgjør rammen for Norges regelverk for offentlige anskaffelser.

Konkurranse på like vilkår

Konkurranse reguleres av EØS-regelverket for offentlig støtte. I 2015 påpekte ESA at kommunenes skattefritak og kommunens ubegrensede garanti (at en kommune ikke kan slås konkurs) kan gi kommuner/kommunalt

eide bedrifter som driver økonomisk aktivitet økonomiske fordeler, sammenlignet med privateide konkurrenter.

ESA mente derfor at offentlige aktører som opererer på markedet må betale skatt, og ikke kan være omfattet av en ubegrenset garanti (konkursforbudet) og som et minimum ha regnskapsmessig skille, eventuelt skilles ut som eget selskap.

Regjeringen opprettet en arbeidsgruppe «På like vilkår» ledet av professor Erling Hjelmeng som:

- Skal utarbeide lovforslag som sikrer at stat og kommune følger kravene i EØS-avtalen
- Skal foreta en bred vurdering inkludert:
 - Behovet for en utskillingsplikt
 - Hvorvidt det er tilstrekkelig med regnskapsmessig skille for økonomisk aktivitet (slik det er for avfallsbransjen i dag)
- Vurdere tiltak som forhindrer kryss-subsidiering av offentlig økonomisk aktivitet

KS Bedrift har vært tett på dette arbeidet i løpet av året i samarbeid med KS, som er representert med ett medlem i arbeidsgruppa. KS Bedrift har arbeidet for at kommunene må ha frihet til å organisere seg slik de mener gir best mulig tjenester. Videre er det viktig at overskuddskapasitet bør kunne utnyttes fornuftig og for eksempel åpne for at en kommune kan tilby avfallstjenester til næringslivet eller andre kommuner, at forbrenningsanlegg (som er bygget for fremtidens behov) utnytter restkapasitet og at f.eks en kommunal svømmehall kan åpnes for publikum på kveldstid.

Professor Erling Hjelmeng, fra Bedriftenes Møteplass 2017.

Videre er det viktig for våre medlemmer at man bevarer dagens handlingsrom innenfor reglene om utvidet egenregi, og at en eventuell utskillingsplikt bør avgrenses slik at kun økonomisk aktivitet av et visst omfang og varighet omfattes.

Parkering

KS Bedrift har deltatt på Norpark sin årlige parkeringskonferanse i Tromsø 1.-3. november, der bl.a. representanter fra Samferdselsdepartementet og Vegdirektoratet var til stede.

KS Bedrift har gjort en juridisk utredning for Tromsø parkering i forbindelse med selskapsorganisering. I samarbeid med KS arbeides det med en hørings sak på parkering. Høringen gjelder forslag til endring av vegtrafikkloven og parkeringsforskriften, der det foreslås halv pris for parkering av nullutslippskjøretøy på kommunale parkeringsplasser og sektoravgift for tilsyn med parkeringsvirksomheter. Høringsfrist er i januar 2018.

Krisesentre

Utover generell rådgivning og oppfølging overfor krisesentrene har KS Bedrift bistått ett medlem spesielt i forbindelse med spørsmål rundt framtidig organisering, og et annet i en sak i likestillings- og rekrutterings-nemnda. Krisesenteret fikk medhold.

Vi har også holdt kurs i avtaleverket og vært på rekrutteringsbesøk hos et par sentre.

Annet

KS Bedrift har ytt generell rådgivning og arbeidsgiverservice etter behov til medlemmer innenfor bransjene vann og avløp, samferdsel, helse og rehabilitering, omsorgstjenester, økonomi/revisjon/kontrollutvalg/pensjon, næring og eiendom, kultur/park/idrett og kompetanse.

RESULTATREGNSKAP

	Note	2017	2016
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Kontingent		35 784 026	29 653 858
Salgs- og driftsinntekter	1	5 528 768	5 933 742
Sum driftsinntekter		41 312 794	35 587 600
Driftskostnader			
Lønnskostnad	2,6	25 654 108	22 144 593
Avskrivning på varige driftsmidler	3	180 410	82 919
Annen driftskostnad	4	13 567 678	11 616 768
Sum driftskostnader		39 402 196	33 844 280
DRIFTSRESULTAT		1 910 598	1 743 320
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen finansinntekt		242 916	258 397
Sum finansinntekter		242 916	258 397
Finanskostnader			
Annen rentekostnad		724	0
Annen finanskostnad		2 027	422
Sum finanskostnader		2 751	422
NETTO FINANSPOSTER		240 165	257 975
ORDINÆRT RES. FØR SKATTEKOSTNAD		2 150 763	2 001 295
Skattekostnad på ordinært resultat	5	(7 116)	47 504
ORDINÆRT RESULTAT		2 157 879	1 953 791
ÅRSRESULTAT		2 157 879	1 953 791
OVERF. OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital	9	2 157 879	1 953 791
SUM OVERFØRINGER OG DISPONERINGER		2 157 879	1 953 791

BALANSE 31.12.2017

	Note	2017	2016
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm.	3	0	180 353
Sum varige driftsmidler		0	180 353
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler		308 223	191 364
Andre fordringer		7 116	0
Sum finansielle anleggsmidler		315 339	191 364
SUM ANLEGGSMIDLER		315 339	371 717
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer	7	874 206	653 458
Andre fordringer	7	64 242	173 555
Sum fordringer		938 448	827 013
Bankinnskudd, kontanter o.l.	8	26 955 043	24 164 643
SUM OMLØPSMIDLER		27 893 492	24 991 656
SUM EIENDELER		28 208 831	25 363 373
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		20 794 047	18 636 168
Sum opptjent egenkapital		20 794 047	18 636 168
SUM EGENKAPITAL		20 794 047	18 636 168
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld	7	43 294	140 905
Betalbar skatt	5	0	47 504
Skyldig offentlige avgifter		2 035 222	1 692 014
Annen kortsiktig gjeld	7	5 336 267	4 846 781
SUM KORTSIKTIG GJELD		7 414 783	6 727 205
SUM GJELD		7 414 783	6 727 205
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		28 208 830	25 363 372

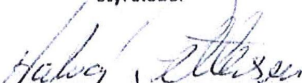
Oslo, 22. mars 2018

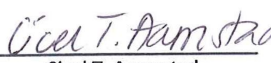
Styret for KS Bedrift

Per Arne Kaarstad
styreleder

Per Olav Pettersen
nestleder

Pål Smits
styremedlem

Halvar Pettersen
styremedlem

Cicel T. Aarrestad
styremedlem

Katalin Nagy
styremedlem

Jon Eirik Holst
styremedlem

Øivind Brevik
administrerende direktør

NOTER TIL REGNSKAPET

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for små foretak.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. Andelen av salgsinntekter som knytter seg til fremtidige serviceytelser balanseføres som uopptjent inntekt ved salget, og inntektsføres deretter i takt med levering av ytelsene.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets forventede økonomiske levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

Pensjoner

KS Bedrifts pensjonsansvar er dekket gjennom pensjonsordningen i Kommunal Landspensjonskasse. Denne ordningen gir en definert ytelse og tilfredsstillende kriteriene for det som betegnes som en "Multiemployer-plan", da det foretas en fordeling av den aktuariemessige risiko mellom de som deltar i ordningen. Pensjonsforpliktelsen beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler, samt aktuariemessige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang.

Pensjonsordningen regnskapsføres etter reglene for små foretak. Forpliktelse og premiefond balanseføres ikke, og løpende innbetalinger kostnadsføres og presenteres som lønnskostnader i årsregnskapet.

Skatter

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 23% på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 1 - Driftsinntekter

Spesifikasjon av driftsinntekter	I år	I fjor
Kontingentinntekter	35 653 921	29 653 858
OU-midler	2 337 134	2 669 559
Salgsinntekter	3 321 749	3 384 764
Totalt	41 312 794	35 587 600

Note 2 - Lønnskostnad

Ytelser til ledende personer og revisor

	Lønn	Pensjons- utgifter	Annen godtgjørelse	Sum
Daglig leder	1 475 734 *	173 506	15 968	1 665 208
Styreleder	143 890		23 693	167 583
Styremedlemmer	261 750			261 750

* Dekker lønn til daglig ledelse gjennom året.

Selskapet er forpliktet til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.
Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Honorar til revisor består av:

Lovpålagt revisjon	68 563
Samlet honorar til revisor	68 563

Note 3 - Avskrivning på varige driftsmidler

	Inventar, verktøy, kontorm.	
	I år	I fjor
Anskaffelseskost pr. 1/1	431 810	286 760
+ Tilgang	0	145 050
Anskaffelseskost pr. 31/12	431 810	431 810
Akk. av/nedskr. pr 1/1	251 400	168 538
+ Ordinære avskrivninger	180 410	82 919
Akk. av/nedskr. pr. 31/12	431 810	251 400
Balanseført verdi pr 31/12	0	180 410
Procentsats for ord. avskr.	0-7 år lineært	3-7 år lineær

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 4 - Annen driftskostnad

	I år	I fjor
Tilskudd	31 000	41 000
Reisekostnader	3 040 780	1 881 127
Konsulenttjenester	3 637 589	3 189 699
Kontingenter	409 464	329 279
Husleie og felleskostnader	2 040 676	1 625 870
Møter, kurs og representasjon	1 217 517	1 802 540
IKT, rekvisita og inventarkostnader	2 328 475	1 950 294
OU-midler	751 678	771 372
Annen driftskostnad	110 499	25 587
Sum	13 567 678	11 616 768

Note 5 - Skattekostnad på ordinært resultat

KS Bedrift er i hovedsak ikke skattepliktig, men for den andelen som gjelder salg av kurs, konferanser og andre tjenester beregnes det ordinær skatt.

	2017	2016
Beregning av årets skattegrunnlag		
Skattepliktig resultat	-130 124	190 020
Årets skattegrunnlag	-130 124	190 020
Betalbar skatt av årets skattegrunnlag	0	47 504

Note 6 - Pensjoner

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Selskapet har pensjonsordninger som omfatter i alt 20 personer. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom et forsikringsselskap.

	2017	2016
Pensjonskostnad løpende innbetalinger	2 998 645	2 751 863
Ansattes andel	-353 766	-301 630
Arbeidsgiveravgift	372 927	345 483
Netto pensjonskostnad	3 017 806	2 795 716

	2017	2016
Opptjente pensjonsforpliktelser	52 990 276	48 244 178
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser	52 990 276	48 244 178
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	28 055 222	34 409 586
Arbeidsgiveravgift	2 246 827	1 950 677
Netto pensjonsforpliktelse inkl. arbeidsgiveravgift	15 579 651	15 785 269

NOTER TIL REGNSKAPET

Ved beregning av AFP legges til grunn at 20 % av det aktuelle årskull fratrer ved fylte 62 år, 30 % ved fylte 63 år, 40 % ved fylte 64 år, 50 % ved fylte 65 år og 60 % ved fylte 66 år.

Pensjonsordningen regnskapsføres etter regler for små foretak. Forpliktelse og premiefond balanseføres derfor ikke i balansen.

FORUTSETNINGER	31.12.2017	31.12.2016
Diskonteringsrente	2,30%	2,10%
Lønnsvekst	2,50%	2,25%
G-regulering	2,25%	2,00%
Pensjonsregulering	1,48%	1,24%
Forventet avkastning	4,00%	3,00%
Aga-sats	14,10%	14,10%
Amortiseringstid	15	15
Korridorstørrelse	10,00%	10,00%

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

Note 7 - Fordringer og gjeld

	I år	I fjor
Kundefordringer	874 206	653 458
Andre fordringer	64 242	173 555
Sum fordringer	938 448	827 013
Gjeld		
- Leverandørgjeld	43 294	140 905
- Skyldig offentlige avgifter	2 035 222	1 692 014
Sum	2 078 516	1 832 919
Gjeld		
- OU-midler	3 389 569	3 212 088
- Skyldig lønn og feriepenger	1 946 698	1 634 693
- Sum annen kortsiktig gjeld	5 336 267	4 846 781
Sum gjeld	7 414 783	6 727 205

Note 8 - Bankinnskudd, kontanter o.l.

Skattetrekkinnskudd utgjør pr 31.12. i år kr 1 300 000 og utgjorde pr 31.12. i fjor kr 1 000 000.

Note 9 - Annen egenkapital

	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr 1.1.	18 636 168	18 636 168
Tilført fra årsresultat	2 157 879	2 157 879
Anvendt til årsresultat	0	0
Andre transaksjoner:	0	0
Pr 31.12.	20 794 047	20 794 047

REVISORS BERETNING

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i KS Bedrift

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for KS Bedrift som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

REVISORS BERETNING

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

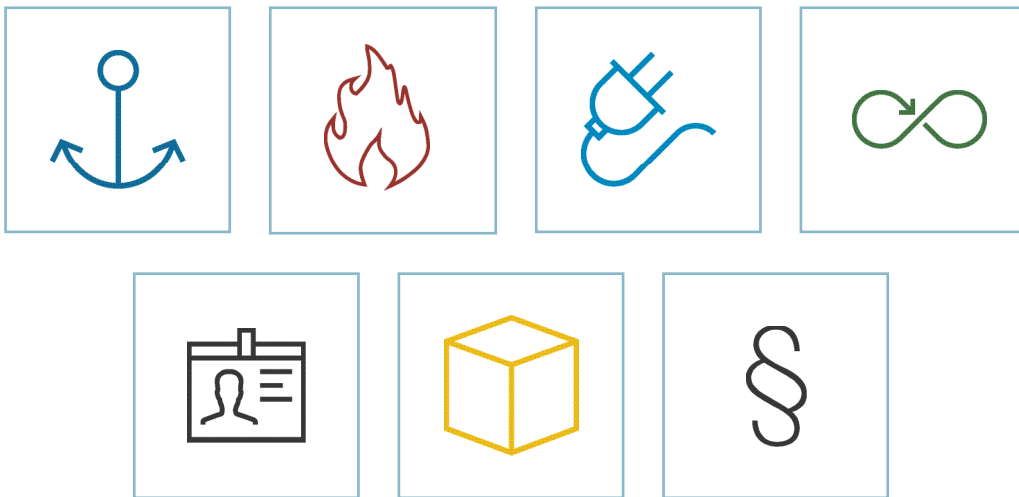
Oslo, 5. april 2018
ERNST & YOUNG AS

Tommy Romskaug
statsautorisert revisor

Bilder omslag - iStock

KS Bedrift

Vi er del av et samfunn i utvikling

KS Bedrift er den ledende arbeidsgiver- og interesseorganisasjonen for bedrifter i kommunalt eller privat/ideelt eie.

Medlemsbedriftene representerer ulike bransjer, med energi, avfall, havn, brann og redning, revisjon og parkering som de største og mest aktive. KS Bedrifts medlemmer løser viktige samfunnsoppgaver.

Med sin lokale forankring leverer bedriftene grunnleggende tjenester rundt omkring i hele Norge hver eneste dag.

Våre medlemmer er kjernebedrifter i sine lokalsamfunn. For å kunne yte dem best mulig service, må vi selv hele tiden være i utvikling.

KS Bedrift

Haakon Vlls gate 9, 06161 Oslo | Telefon: 24 13 27 00 | ksbedrift@ksbedrift.no | ksbedrift.no